

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 5.4.2018г.
SWD(2018) 87 final

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА
ОБОБЩЕНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

придружаващ

**Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета
за изменение на Директива 2004/37/EО относно защитата на работниците от
рискове, свързани с експозицията на канцерогени или мутагени по време на
работа**

{COM(2018) 171 final} - {SWD(2018) 88 final}

Обобщение

Оценка на въздействието на бъдещо предложение за изменение на приложението към Директива 2004/37/EО за канцерогените и мутагените

A. Необходимост от действия

Защо? Какъв е разглежданият проблем?

Експозицията на канцерогени и мутагени на работното място може да предизвика ракови заболявания, които са основният свързан с работата здравословен проблем в 28-те държави — членки на ЕС. Тя може също така да предизвика и други сериозни здравословни проблеми, които не са свързани с ракови заболявания. С цел да допринесе за защитата на работниците от такива рискове, ЕС прие Директивата за канцерогените и мутагените — Директива 2004/37/EО (наричана по-нататък ДКМ). С Директивата се установяват изисквания в тази област, за да се премахне или намали експозицията, като тези изисквания включват и гранични стойности на професионална експозиция (ГСПЕ). ДКМ обаче трябва да бъде актуализирана редовно въз основа на наличната информация, в това число научни и технически данни. Бяха внесени две законодателни предложения за актуализиране на ДКМ — СОМ(2016)248 и СОМ(2017)11, касаещи общо 20 канцерогена. Първото изменение вече е прието от съзаконодателите — това е Директива (ЕС) 2017/2398. Настоящата оценка на въздействието, придружаваща третото предложение, се отнася за други пет химични агента, на които са изложени 1 000 000 работници на работното си място.

Какво се очаква да бъде постигнато с настоящата инициатива?

Инициативата има три конкретни цели:

- намаляване на професионалната експозиция на канцерогени и мутагени в Европейския съюз;
- повишаване на ефективността на рамката на ЕС чрез нейното актуализиране въз основа на научни познания и опит;
- постигане на по-балансирана защита от канцерогени на работниците в ЕС, като същевременно се осигурят по-голяма яснота и по-голяма равнопоставеност за стопанските субекти.

Каква е добавената стойност от действие на равнище ЕС?

Определянето на нови или преразглеждането на вече съществуващите ГСПЕ, посочени в приложение III към Директивата, ще осигури по-голяма яснота за работодателите и правоприлагашите органи, като по този начин ще се улеснят и подобрят спазването и прилагането на разпоредбите на ДКМ, а оттам и защитата на работниците. Чрез намаляване на съществуващите ГСПЕ и въвеждането на ГСПЕ в случаите, когато такива не съществуват на национално ниво, действията на ЕС могат да допринесат за по-нататъшното подобряване на минималната основа за защита на всички работници в ЕС в тази област и за създаването на условия на равнопоставеност между предприятията в ЕС. Действията, предприети самостоятелно от държавите членки, не могат да разсеят тези опасения и следователно за постигането на тази цел се смята, че е необходимо действие на равнището на ЕС и в съответствие с член 5, параграф 3 от ДЕС.

Б. Решения

Какви законодателни и незаконодателни варианти на политиката са разгледани? Има ли предпочитан вариант? Защо?

По отношение на обхванатите канцерогени бяха набелязани и отхвърлени няколко варианта. Така например, забраната им на работното място бе счетена за прекомерна, а използването на незаконодателни насоки или саморегулирането не биха могли да допринесат в значителна степен за решаването на установените проблеми. Предложението за законодателни варианти по отношение на пет канцерогена (ГСПЕ в приложение III) се основават на резултатите от обсъжданията между учени, работодатели, работници и представители на държавите членки. За повечето от канцерогените бяха анализирани също варианти с по-строги и с не толкова строги условия. Избраните варианти се считат за допълващи и в съответните случаи имат добавена стойност към съществуващите мерки по REACH. Найдобраният начин да се осигури правна сигурност за заинтересованите страни е като се изготви ясен списък на химичните агенти в ДКМ заедно с ГСПЕ, което позволява управление на риска от професионална експозиция на химични канцерогени.

Кой подкрепя отделните варианти?

Социалните партньори и държавите членки, представени в Консултативния комитет за безопасност и здраве на работното място, подкрепят всички избрани варианти. С цел да се намалят техническите или икономическите затруднения за работодателите се предвиждат преходни периоди: за две групи вещества (кадмий и неговите неогранични съединения и берилий и неограничните берилиеви съединения) такива периоди се предвиждат за всички отрасли, а за една група вещества (арсенова киселина и нейните соли, неогранични арсенови съединения) те се предвиждат за отрасъла за топене на мед.

В. Въздействие на предпочетения вариант

Какви са ползите от предпочетения вариант?

Ползите от предпочетения вариант на политика ще се изразяват в по-голяма защита за над 1 000 000 работници в ЕС и в предотвратяване на над 22 000 случая на професионални заболявания.

Следователно това ще доведе до по-добро качество на живот за работниците и техните семейства и до по-ниски преки и непреки разходи за индивидуални здравни услуги. Системите за социална сигурност ще извлекат ползи от намаляването на разходите за лечение, както и от по-ниските разходи за свързаната със заболяванията неактивност/ранно пенсиониране и компенсации за професионални заболявания. Случайте на отсъствия от работа и намалена производителност ще бъдат по-малко, което ще бъде от полза за работодателите. И накрая, но не на последно място по важност, определянето на ГСПЕ на ниво ЕС ще внесе по-голяма яснота за работодателите и правоприлагащите органи.

Изследване, проведено от името на Комисията, показва, че най-големите очаквани ползи за различните заинтересовани страни, са: за работниците — между 1 и 5 милиарда евро, а за администрацииите — 181 милиона евро вследствие на въвеждането на ГСПЕ за формалдехида; както и 15 милиона евро за предприятията вследствие на въвеждането на ГСПЕ за берилия.

Какви са разходите, свързани с предпочетения вариант?

При някои канцерогени предпочетеният вариант ще доведе до оперативни разходи за предприятията, които ще трябва да въведат допълнителни защитни и превентивни мерки. Такъв ще бъде по-специално случаите с формалдехида и кадмия и неговите неогранични съединения, при които общите разходи за отрасъла вследствие на предпочетения вариант за период от 60 години се очаква да достигнат 1,72 милиарда евро за формалдехида и 447 милиона евро за кадмия.

В случая с формалдехида обаче броят на дружествата е много голям, докато в случая на кадмия ще бъдат засегнати предимно големи дружества. Поради това относителните разходи за отделните дружества за двете вещества се очаква да бъдат умерени. Чрез пакета на предпочитаните варианти няма да бъдат въведени допълнителни задължения за информиране, нито ще бъде увеличена административната тежест за предприятията и няма вероятност той да доведе до съществени екологични разходи.

Какви ще са последиците за предприятията, МСП и микропредприятията?

Що се отнася до кадмия и арсениевите съединения, МСП не са значително представени в съответните индустрии, за разлика от берилия, формалдехида и 4,4'-Метиленбис(2-хлороанилин) (МОСА). Анализът показва, че разходите, които ще възникнат за МСП, могат да бъдат поети от засегнатите дружества. Очаква се най-големи разходи да имат МСП, работещи с формалдехид и берилий, и по-специално тези от тях, които все още не са направили инвестиции, за да защитят работниците посредством затворени системи или замяна. Въпреки това разходите на МСП ще останат значително под 1% от техния оборот и не се очаква въвеждането на предложените ГСПЕ да доведе до закриване на МСП или до отражения върху заетостта.

Ще има ли значително въздействие върху националните бюджети и администрации?

За правоприлагашците органи може да възникнат допълнителни административни разходи и разходи по правоприлагането. Не се очаква обаче разходите да бъдат значителни. Същевременно определянето на ГСПЕ на равнище ЕС ще спести разходи за разработване на ГСПЕ на национално равнище. Предпочетеният вариант следва да допринесе също така за смекчаване на финансовите загуби на системите за социална сигурност и здравеопазване на държавите членки, благодарение на предотвратяването на здравословни проблеми.

Ще има ли друго значително въздействие?

Предпочетените варианти ще окажат положително въздействие върху конкуренцията в рамките на вътрешния пазар, тъй като ще намалят конкурентните разлики между дружествата, извършващи дейност в държави членки с различни национални ГСПЕ. Избраният вариант не следва да има значително въздействие върху външната конкурентоспособност на предприятията от ЕС. В повечето случаи избраните варианти са под средното ниво на еквивалентните мерки, установени в държави извън ЕС, което означава, че тези мерки са осъществими, съответстват на съществуващи добри практики и са относително амбициозни при отразяването на стремежа да се установят високи стандарти в международен план за защита на работниците. Въздействието върху основните права е положително — по-специално по отношение на член 2 (право на живот) и член 31 (право на справедливи и равни условия на труд, които опазват здравето и сигурността на работника и зачитат достойнството му).

Г. Последващи действия**Кога ще се извърши преглед на политиката?**

Ефективността на предложеното преразглеждане на ДКМ ще бъде преценена при оценката на рамката на ЕС за здравословни и безопасни условия на труд, както е предвидено в член 17а от Директива 89/391/EИО.

Следващата оценка вероятно ще обхване периода 2017—2022 г.